

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
 Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 Πυλαία Θεσσαλονίκη, 570 01
 Πληροφορίες: ΤΡΥΦΩΝ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ
 Τηλ.: 2313 321 722, 2313321700
 Fax: 2313 321 701/2
 Email: txatzioannou@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Θεσσαλονίκη, 18/1/2017
 Α.Π.: 238

Κωδικός Πρόσκλησης: 041.6ii

Α/Α ΟΠΣ: 1736

Έκδοση: 3/0

Προς:

Πίνακας Αποδεκτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
 ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
 ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ
 ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)»**

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ταμείο Συνοχής

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2000-15.000 ι.π.) που απαιτούνται σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ [τμηματοποιημένες πράξεις (phasing)]»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τΑ/22-4-2005),
2. Το άρθρο 3 Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7.6.2010) για τη σύσταση και συγκρότηση των περιφερειών,
3. Το άρθρο 186 Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7.6.2010) σχετικά με τις αρμοδιότητες των περιφερειών,
4. Την υπ' αριθ. 9752/2014 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών της 18ης Μαΐου 2014 και 25ης Μαΐου 2014, για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας,
5. Το Νόμο 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 (ΦΕΚ 265 / Α / 23-12-2014), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 4328 / 2015 (ΦΕΚ 51 / Α / 14-05-2015) και το Νόμο 4331 / 2015 (ΦΕΚ 69 / Α / 02-07-2015) και ισχύει,
6. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΑ 32677/ΕΥΘΥ 332/23.03.2015 (ΦΕΚ 716/Β/24.04.2015) με την οποία συστάθηκε/αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
7. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «περί

Ευρωπαϊκή Ένωση

καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας...»,

8. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «για το Ταμείο Συνοχής», όπως ισχύει,
9. Το με αρ. απόφασης C(2014) 3542 final/23.5.2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020»,
10. Την υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822Β/24-8-2015) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016).
11. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final / 18-12-2014 (CCI 2014GR16M1OP001) που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020,
12. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01),
13. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με αρ. 173729 / 12-12-2014 για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014 – 2020 (ΑΔΑ: 6ΨΣΗ0-ΑΨ9),
14. Την υπ' αριθ. 3848/18-3-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Τομέα Περιβάλλοντος που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη" στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων», όπως τροποποιήθηκε από την Υπουργική Απόφαση 10383/2016 (ΦΕΚ 2891/Β/12-09-2016) και ισχύει,
15. Τον Ν. 1069/80 «Περί κινήτρων δια την ίδρυση Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» (ΦΕΚ 191 Α/23.08.1980),
16. Την Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192Β/14.3.1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων»,
17. Την από 03-07-2015 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση έγγραφο,
18. Την υπ' αριθ. 10073/24-8-2016 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκε βάσει γραπτής διαδικασίας, η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («3ο Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής και Κριτηρίων Επιλογής Πράξεων του ΕΠ Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση έγγραφο,
19. Το υπ' αριθ. 8928/26-7-2016 έγγραφο της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ Αξιοποίηση πόρων του Ταμείου Συνοχής του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» για την υλοποίηση έργων διαχείρισης λυμάτων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας,
20. Το υπ' αριθ. 11000/4-11-2016 έγγραφο της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΔ/ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας οι απόψεις της επί του περιεχομένου της πρόσκλησης,
21. Το υπ' αριθ. 1494/17-1-2017 αίτημα παράτασης του Δήμου Πέλλας,

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ ΝΑΟΥΣΑΣ
- ΔΕΥΑ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
- ΔΕΥΑ ΒΟΛΒΗΣ (ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Ευρωπαϊκή Ένωση

- ΔΕΥΑ ΘΕΡΜΗΣ
- ΔΕΥΑ Ν. ΠΕΛΛΑΣ (Δ.Ε.Υ.Α.Π.)
- ΔΕΥΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ
- ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του παραπάνω Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1. Η Δράση 14.6ii.29.14-16.3 αφορά στη σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000-15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Πιο συγκεκριμένα θα χρηματοδοτηθούν επιμέρους δράσεις που αφορούν σε:

- Επέκταση και εκσυγχρονισμό συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων.
- Σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000-15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου.

Οι προτάσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης αφορούν στην β' φάση τμηματοποιημένων έργων, δηλαδή έργων των οποίων ένα ή περισσότερα υποέργα (εργολαβίες) έχουν ολοκληρωθεί (εξ ολοκλήρου ή μέρος τους) με χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013 και συμβάλλουν:

- Στην εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ,
- Στη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στους οικισμούς με πληθυσμό 2.000-15.000 ικ με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ),
- Στη σταδιακή κατάργηση του συστήματος διάθεσης αστικών λυμάτων μέσω βόθρων (σηπτικών ή στεγανών) και στη βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων και των ακτών κολύμβησης.

Ως εκ των ανωτέρω και ειδικότερα μέσω της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να χρηματοδοτηθούν:

- Έργα δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων (εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα, εν συντομία ΔΑ) σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας, δηλ. σε οικισμούς με πληθυσμό αιχμής 2.000-15.000 ι.κ. (ισοδύναμους κατοίκους), εφόσον διασφαλίζεται η επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων. Με την υλοποίηση των έργων θα πρέπει να ολοκληρώνεται το δίκτυο αποχέτευσης στο πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού (οικιστικός πυρήνας). Επιλέξιμη είναι η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης σε πυκνοδομημένες περιοχές που διαθέτουν εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο (ολοκληρωμένη πράξη εφαρμογής) για την κάλυψη του πληθυσμού αιχμής του οικισμού. Εφόσον τμήμα του πληθυσμού αυτού κατοικεί σε περιοχή με εγκεκριμένο αλλά μη εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή εκτός σχεδίου, είναι δυνατόν να είναι επιλέξιμη η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και σε διανοιγμένους δρόμους οι οποίοι δεν καταργούνται από την πολεοδομική μελέτη, εμφανίζουν υψηλή πυκνότητα δόμησης και αποτελούν λειτουργικό σύνολο δικτύου. Επεκτάσεις σχεδίου με εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο που δεν είναι κατοικημένες ή είναι αραιά κατοικημένες (ενδεικτικά πυκνότητες μικρότερες από 40-50 κατοίκους ανά εκτάριο) δεν εμπίπτουν στην Οδηγία 91/271.

- Έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (ΕΕΛ) σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας, δηλ. σε οικισμούς με πληθυσμό αιχμής 2.000- 15.000 ι.κ. (ισοδύναμους κατοίκους), με πρόβλεψη 20ετίας και τις εξής προϋποθέσεις:

1. Η δυναμικότητα σχεδιασμού της ΕΕΛ για την φάση κατασκευής (20ετία) να μην υπερβαίνει το 130% (εκτιμώμενη ετήσια αύξηση πληθυσμού περίπου 1,5% για την 20ετία) του σημερινού πληθυσμού αιχμής των επιλέξιμων οικισμών όπως αυτός καταχωρίζεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ στην Ευρωπαϊκή Βάση δεδομένων για την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ,

2. Η άρδευση να είναι εναλλακτικός τρόπος διάθεσης και όχι ο μοναδικός,

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Οι δαπάνες βιολογικής απομάκρυνσης αζώτου (N) και φώσφορου (P) στις ΕΕΛ κρίνονται επιλέξιμες ως αναπόσπαστο τμήμα καλής και αποδοτικής λειτουργίας της βιολογικής βαθμίδας ενώ οι δαπάνες της τριτοβάθμιας επεξεργασίας (χημική απομάκρυνση P, διύλιση, μεταερισμός, οζόνωση κλπ) για επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων, δεν θεωρούνται επιλέξιμες, ακόμη και αν προβλέπονται από την έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- Έργα αύξησης δυναμικότητας υφιστάμενων ΕΕΛ οικισμών Γ προτεραιότητας εφόσον τεκμηριώνεται ότι η υφιστάμενη δυναμικότητα της ΕΕΛ δεν επαρκεί.
- Έργα αύξησης δυναμικότητας υφιστάμενων ΕΕΛ οικισμών Α και Β προτεραιότητας εφόσον στην ΕΕΛ θα οδηγούνται με δίκτυο αποχέτευσης λύματα οικισμών Γ προτεραιότητας και τεκμηριώνεται ότι η υφιστάμενη δυναμικότητα της ΕΕΛ δεν επαρκεί.
- Αγορές εδαφικών εκτάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα παραπάνω έργα.
- Ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός (Η/Μ) των αντλιοστασίων (Α/Σ) είναι επιλέξιμος για τον πληθυσμό σχεδιασμού 20ετίας.
- Εργασίες αρχαιολογίας, ως ξεχωριστό υποέργο.
- Συνδέσεις με δίκτυα ΟΚΩ, ως ξεχωριστό υποέργο.

Οι τμηματοποιημένες (phasing) πράξεις του ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013 είναι οι εξής:

1. Κατασκευή αποχέτευσης Πέλλας-Νέας Πέλλας
2. Αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων και ΕΕΛ οικισμού Αριδαίας
3. Δίκτυα αποχέτευσης, αντλιοστασίων, καταθλιπτικών αγωγών και ΕΕΛ των οικισμών Σταυρού και Βρασνών του Δήμου Βόλβης
4. Έργα ολοκληρωμένης διαχείρισης Υγρών αποβλήτων της υδρογεωλογικής λεκάνης Ανθεμούντα
5. Έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς Κοπανού, Επισκοπής, Αγγελόχωριου και Πολυπλατάνου του διευρυμένου Δήμου Νάουσας
6. Έργα συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων Πολυγύρου-Καλυβών Δήμου Πολυγύρου
7. Κατασκευή έργων συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων ΔΚ Χαλκηδόνας και Αδένδρου Δήμου Χαλκηδόνας.

1.2. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από τους Καν. (ΕΚ) 1303/2013 και 1304/2013.

1.3. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να αποδέχονται τη δημοσιοποίηση των στοιχείων τους, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 παρ. 2 και Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον ακόλουθο θεματικό στόχο, επενδυτική προτεραιότητα, ειδικό στόχο, κατηγορία περιφέρειας ανά Άξονα Προτεραιότητας ή και ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	ΚΩΔ.	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)	ΚΩΔ.	14
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ : Δεν εφαρμόζεται	ΚΩΔ.	0
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ : 7ΤΣ16		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ : Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	ΚΩΔ.	06
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ : Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΚΩΔ.	6ii
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ : Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	ΚΩΔ.	29

- 2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ε.Π:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6ii			
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	53917		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6ii				
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T4441	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	Ποσοστό (%)	Δεν εφαρμόζεται	29	100		

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτική συνδρομής) που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση κατανέμεται κατά πεδίο παρέμβασης και δράση καθώς και κατηγορία περιφέρειας ως ακολούθως:

Πίνακας 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη			ΚΩΔ: 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)			ΚΩΔ: 14
ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ			
ΕΚΧΩΡΗΣΗ: 7ΤΣ16			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)
022:Επεξεργασία υγρών λυμάτων	14.6ii.29.14:Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας	Δεν εφαρμόζεται	61.330.823

- 3.2 Η ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά πεδίο παρέμβασης / δράση και κατηγορία περιφέρειας ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω των ιστοσελίδων: www.ymeperaa.gr, (ιστοσελίδα του ΕΠ) και www.pepkm.gr/.
- 3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.
- 3.4 Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδυτική ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της

Ευρωπαϊκή Ένωση

λειτουργίας των υποδομών.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2023. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. Πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2014) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016).

4.4 Έργα με έσοδα

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο.Ε.Ι.4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες εργασίες:

- Κατασκευή υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο από 2.000 ικ ανεξάρτητα αν διαθέτουν ή όχι ΔΑ.
- Κατασκευή ιδιωτικών συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης (φρεάτιο ιδιωτικής αποχέτευσης και διακλάδωση από την ρυμοτομική γραμμή μέχρι τη θέση του αγωγού όπως ορίζεται στον Ν. 1069/1980, αρθ. 15 και τροποποιήθηκε με τον Ν. 2307/1995 άρθρ. 6, παρ. 5).
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων.
- Έργα μεταφοράς και συνεπεξεργασίας προεπεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (απαιτούμενη πρόσθετη δυναμικότητα) από μεταποιητικές μονάδες (βιοτεχνίες, βιομηχανίες κλπ) που ευρίσκονται εκτός των ορίων των οικισμών Γ προτεραιότητας.
- Ανακατασκευή ή/και αντικατάσταση (τμήματος ή συνόλου) εξοπλισμού ΕΕΛ και αντλιοστασίων εφόσον έχουν συγχρηματοδοτηθεί σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και δεν έχει παρέλθει 20ετία από την ημερομηνία παραλαβής τους με βάση το πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής.
- Εργασίες συντήρησης υφιστάμενων ΕΕΛ.
- Αποφρακτικά οχήματα
- Οχήματα αποκομιδής ιλύος

Οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων εδαφικών εκτάσεων ή απαλλοτριώσεων είναι επιλέξιμες εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι:

- Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα, που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.
- Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Η επιλέξιμη, για χρηματοδότηση, δαπάνη για αγορά μη – οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.

Επειδή οι προαναφερθείσες πράξεις εξετάζονται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν τα στοιχεία που απαιτούνται στην παράγραφο 5.3 και τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ωστόσο, προκειμένου να αποκλειστεί πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού πρέπει να πληρούνται

Ευρωπαϊκή Ένωση

σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε. Ε.),
- (β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσίας,
- (γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και
- (δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπιδότηση, γεγονός που προϋποθέτει ότι χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες και έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ. – ΕΣΠΑ 2014-2020. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ:

- 5.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και
- 5.1.2 αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση logon.mpec.gr.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση logon.mpec.gr, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣ – ΕΣΠΑ και μόνο η **αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένη** στην

- «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» στη διεύθυνση Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 Πυλαία, Θεσσαλονίκη 570 01

από την **21/11/2016** (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων) έως την **23/2/2017** (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων).

Δε θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις χρηματοδότησης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω των ιστοσελίδων www.espa.gr, www.ymerpeaa.gr, (ιστοσελίδα του ΕΠ) και www.perkm.gr/.

5.3 Η ηλεκτρονική πρόταση στο ΟΠΣ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- 01. Αίτηση Χρηματοδότησης
- 02. Τεχνικό Δελτίο Πράξης
- 03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου
- 06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται
- 08. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης, (θεσμικό πλαίσιο και καταστατικό του κυρίου του έργου)
- 20. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα, (αφορά πράξεις που παράγουν έσοδα με προϋπολογισμό > 1.000.000€)
- 51. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκιών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης, [Συμπληρωμένο το συνημμένο υπόδειγμα (Πίνακας 1)]
- 52. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής, [Συμπληρωμένο το συνημμένο υπόδειγμα (Πίνακας 2)]
- 32. Πίνακες για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ ΣΜΠΕ του ΕΠ, [Συμπληρωμένο το συνημμένο υπόδειγμα (Πίνακας 3)]
- 23. Πίνακας διαχωρισμού Οικονομικού και Φυσικού Αντικειμένου για έργα που εκτελούνται σε φάσεις, (συνοδευόμενο από την τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της πράξης στην Π.Π. 2007-2013, η οποία

Ευρωπαϊκή Ένωση

περιλαμβάνει την απομείωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, σύμφωνα με την Α φάση του πίνακα διαχωρισμού)

- 34. Χάρτης γενικής οριζοντιογραφίας Πράξης, εφόσον απαιτείται
- 21. Τεχνική Περιγραφή και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης
- 22. Τυποποιημένα χρονοδιαγράμματα για την εκτίμηση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος
- 35. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τεχνική Σύνοψη και σχετικός χάρτης
- 33. Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία
- 31. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη)
- 24. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών, εφόσον απαιτείται
- 41. Βεβαίωση-Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του Έργου, εφόσον απαιτείται
- 60. Διοικητική Ικανότητα / Επάρκεια οργανωτικής δομής
- 61. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων
- 62. Επιχειρησιακή ικανότητα / Επάρκεια ομάδας έργου
- 63. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων
- Λοιπά έγγραφα, (Δήλωση του δικαιούχου που να δηλώνει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζει το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Επενδύσεων (ΕΣΗΔΗΣ))

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά **αποκλειστικά** μέσω του ΟΠΣ. Τα συνοδευτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των καθαρών εσόδων, εφόσον απαιτείται, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην

- ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65 Πυλαία, Θεσσαλονίκη 570 01

τις ώρες 09:00 έως 15:00, συνημμένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο ή τον συντονιστή εταίρο, στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 4 η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ακολουθεί την παρακάτω μεθοδολογία :

Άμεση Αξιολόγηση

Η πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία υποβολής της στην ΕΥΔ. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από τον δικαιούχο. [παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014]

6.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην ΕΥΔ του ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ/Β/24.08.2015). Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

Ευρωπαϊκή Ένωση

β) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης, στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ, πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' (άμεση ή συγκριτική αξιολόγηση) γίνει δεκτή, η ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης:

- Στην περίπτωση εφαρμογής άμεσης αξιολόγησης, εφόσον γίνει αποδεκτή η ένσταση η πρόταση, επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησής και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η ΕΥΔ του ΕΠ ΠΚΜ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

6.4 Έκδοση **απόφασης ένταξης της πράξης** από τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

6.5 **Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.:** του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στον κ.κ. ΤΡΥΦΩΝ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ, 2313 321 722, e-mail: txatzioannou@mou.gr

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, πίνακα επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.yperpega.gr και www.perkm.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνημμένα:

1. Υπόδειγμα Αίτησης χρηματοδότησης.
2. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης.
3. Υπόδειγμα χρηματοοικονομικής ανάλυσης υπολογισμού καθαρών εσόδων και οδηγίες συμπλήρωσης για τα έργα που παράγουν έσοδα
4. Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης Πράξης.
5. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης.
6. Κριτήρια Επιλογής πράξεων (Λίστα Ελέγχου Πληρότητας και Επιλεξιμότητας Πράξης (ΛΕΠ) και Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης (ΦΑΠ)) – Μεθοδολογία αξιολόγησης.
7. Οδηγός διαχειριστικής ικανότητας, υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του δικαιούχου, υποδείγματα προγραμματικών συμβάσεων.
8. Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» με αρ. πρωτ. 81986 / ΕΥΘΥ 712 / 31-07-2015 (ΦΕΚ 1822 / Β / 24-08-2015).
9. Λοιπά έγγραφα:
  - Τυποποιημένα (πινακοποιημένα) χρονοδιαγράμματα.
  - Πίνακας 1 για την αποτύπωση των απαραίτητων αρχικών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών της πράξης και του βαθμού ωρίμανσης αυτής και αντίγραφα των εγκριτικών αποφάσεων του τελευταίου σταδίου των μελετών.
  - Πίνακας 2 για την αποτύπωση των αδειών και των εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής.
  - Πίνακας 3, με βάση τον οποίο εξετάζεται κατά πόσο η πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ε.Π.
  - Πίνακας διαχωρισμού Οικονομικού και Φυσικού Αντικειμένου για έργα που εκτελούνται σε φάσεις.
  - Παράρτημα ΙΙ: Για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία», προκειμένου να συνταχθεί η «Έκθεση Τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία».

Το σύνολο των συνημμένων εγγράφων βρίσκονται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις www.ymerperaa.gr και www.perpkm.gr

Πίνακας Αποδεκτών:

- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ ΝΑΟΥΣΑΣ
- ΔΕΥΑ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
- ΔΕΥΑ ΒΟΛΒΗΣ (ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ)
- ΔΕΥΑ ΘΕΡΜΗΣ
- ΔΕΥΑ Ν. ΠΕΛΛΑΣ (Δ.Ε.Υ.Α.Π.)
- ΔΕΥΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ
- ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ
- ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Κοινοποίηση:

1. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
2. Αρχή Πιστοποίησης, Ν. Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ, Αγ. Φιλοθέης 2, 105 56 Αθήνα
4. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
5. Υπουργείο Οικονομίας Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Υπόψη κ. Γρουζή, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα
6. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη», Κόνιαρη 15, 11471, Αθήνα

Εσωτερική Διανομή:

Μονάδα Β2 ΕΥΔ ΕΠ ΠΚΜ

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδικαίη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της Δ.Α. προς τη ΔΔΕ.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστίας.*
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιούν διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζουν το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
- (viii) -

Ευρωπαϊκή Ένωση

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργούν μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
- α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
- β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.
- Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύννομη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
- α) Να αναρτούν προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
- β) Να τοποθετούν μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (εσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.
- Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.
- γ) Να λειτουργούν διαδικτυακούς τόπους, στους οποίους θα αναρτούν στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

Ευρωπαϊκή Ένωση

- δ) Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- στ) -

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων/εντύπων που απαιτούνται σε πράξεις ΕΚΤ για τη συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων σε αυτές, όπως ερωτηματολόγια, υπεύθυνες δηλώσεις, κλπ που συμπληρώνουν οι συμμετέχοντες.

Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών ή τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να τηρούν ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)

